

UCHWAŁA NR 48/2026
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 maja 2026 r.

w sprawie sprawozdania finansowego KOMITETU WYBORCZEGO KANDYDATA
NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA
MACIEJEWSKIEGO z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przeprowadzonych w 2025 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 365 i 1792 oraz z 2026 r. poz. 178),

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe KOMITETU WYBORCZEGO KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w 2025 r., **z powodu** naruszenia art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie sporządzone zostało według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. poz. 2065).

Pełnomocnik Finansowy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą, że Komitet nie miał przychodów, nie poniósł wydatków ani nie ma zobowiązań finansowych, w związku z czym, zgodnie z art. 142 § 3 Kodeksu wyborczego, nie sporządzono sprawozdania biegłego rewidenta.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego Komitetu.

W wyniku przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów oraz wyjaśnień złożonych przez Pełnomocnika Finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO w złożonym sprawozdaniu finansowym wykazał, że nie miał przychodów, nie poniósł wydatków ani nie ma zobowiązań finansowych. Komitet nie posiadał rachunku bankowego.

Komitet w pozycji nr 68 sprawozdania finansowego (Pozostałe tytuły, niewymienione w pozycjach 63-66, wraz ze świadczeniami nieodpłatnymi wymienionymi w art. 132 § 5 oraz art. 133 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy) wykazał przyjęcie korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym o łącznej wartości 150,00 zł. Zgodnie z oświadczeniem Komitetu, polegały one na użyczeniu mu biura Partii Piast – Jedność Myśli Europejskich Narodów i Świata oraz na wykorzystaniu przez Komitet udostępnionego mu przez tę Partię sprzętu biurowego.

W toku badania sprawozdania finansowego stwierdzono, że Komitet w okresie kampanii wyborczej wykorzystywał również zakładkę „Wybory prezydenckie” (<https://piast-jmen.pl/wybory-prezydenckie-2020/>) na stronie internetowej Partii Piast - Jedność Myśli Europejskich Narodów i Świata, zamieszczając w niej treści dotyczące wyborów prezydenckich w 2025 r., w tym treści o charakterze wyborczym. Komitet w wyjaśnieniach stwierdził, że korzystanie z tej zakładki odbywało się na podstawie bezpłatnego jej użyczenia Komitetowi przez Partię.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że katalog korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, jakie mogą przyjmować komitety wyborcze, został – w art. 132 § 5 i w art. 133 Kodeksu wyborczego – określony w sposób enumeratywny. Katalog ten jest zatem zamknięty. Oznacza to *a contrario*, że komitet nie może pozyskiwać innych korzyści majątkowych i od innych podmiotów niż zostały wskazane w regulacjach prawnych tych dwóch przepisów. Należy uznać, że źródła przysporzeń komitetów wyborczych są ograniczone ze względu na interes społeczny i z uwagi na określoną w art. 125 Kodeksu wyborczego jawność finansowania kampanii wyborczej, znajdującą swoją genezę w art. 11 ust. 2 Konstytucji RP. Celem tych regulacji jest zapewnienie przejrzystości i jasności pozyskiwania przez komitet korzyści majątkowych i ich wydatkowania. Trzeba zaznaczyć, że zasada jawności finansowania kampanii

wyborczych i związana z nią zasada jawności finansowania partii politycznych traktowane są jako fundament wolności i demokracji, a także jako niezbędny warunek realizacji postulatu państwa przejrzystego (M. Chmaj, Wolność tworzenia i działania partii politycznych studium porównawcze, Olsztyn 2006; wyrok TK z 14 grudnia 2004 r., K 25/03).

Po przeprowadzeniu analizy sprawozdania finansowego Komitetu Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarówno korzystanie przez Komitet ze strony internetowej partii politycznej Piast – Jedność Myśli Europejskich Narodów i Świata, jak i udostępnienie lokalu wraz ze sprzętem biurowym Komitetowi przez tę Partię stanowią naruszenie art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym komitety wyborcze nie mogą przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, z wyjątkiem: nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne; pomocy w pracach biurowych udzielanej przez osoby fizyczne; wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne oraz nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy. W katalogu tym nie mieszczą się zatem żadne korzyści udostępniane komitetowi przez inne podmioty niż osoby fizyczne.

Warto podkreślić, że w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 84 § 3 Kodeksu wyborczego, komitety wyborcze, zatem również KOMITET WYBORCZY KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO, tworzone są wyłącznie przez wyborców. W związku z tym nie mogą one korzystać z lokalu i sprzętu biurowego użyczonego im przez partię, ponieważ partie nie tworzą komitetów w tych wyborach.

Biorąc pod uwagę powyższe i przyjmując bardzo ostrożne szacowania, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła wartość niedozwolonych korzyści majątkowych przyjętych przez Komitet na kwotę 152,85 zł (150,00 zł + 2,85 zł). Wyliczona kwota obejmuje zarówno wartość użyczenia przez Partię Komitetowi lokalu i sprzętu biurowego (wykazaną przez sam Komitet w pozycji nr 68 sprawozdania finansowego), jak i proporcjonalną wartość wykorzystania przez Komitet przestrzeni na stronie internetowej Partii Piast – Jedność Myśli Europejskich Narodów i Świata, na podstawie faktury wystawionej na rzecz tej Partii za koszty jej domeny w 2024 r., przedłożonej przez tę Partię wraz z innymi dokumentami finansowymi.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że wartość niedozwolonych korzyści majątkowych przyjętych przez KOMITET WYBORCZY KANDYDATA

NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO niezgodnie z art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego przekracza 1% przychodów Komitetu, ponieważ Komitet innych przychodów nie miał. Zatem wartość niedozwolonych przyjętych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym stanowi 100% przychodów Komitetu. Wobec tego, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d w związku z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, sprawozdanie Komitetu podlega odrzuceniu.

Regulacje Kodeksu wyborczego w tej materii są jednoznaczne i w przypadku naruszenia przez Komitet przywołanych wyżej przepisów tego aktu prawnego, decyzję Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu uzależniają wyłącznie od stosunku kwoty środków finansowych pozyskanych przez komitet niezgodnie z wskazanymi wyżej regulacjami do ogólnej kwoty przychodów tego komitetu. Państwowa Komisja Wyborcza jest zatem w tym przypadku związana treścią przepisów Kodeksu wyborczego w sposób, który wyłącza swobodę decyzji, co do postępowania i rozstrzygnięcia w tej sprawie. Walorem tego rozwiązania jest jednakowe egzekwowanie norm prawa wobec wszystkich podmiotów. Taka wykładnia zasadnie jest przyjmowana i stosowana przez Państwową Komisję Wyborczą w kontroli sprawozdań finansowych (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z 22 września 2016 r., III SW 7/16; z 13 listopada 2019 r., I NSW 83/19). Taka konstrukcja prawna zabezpiecza komitety wyborcze przed ewentualnym stronnictwem, dowolnym działaniem organów państwa wobec nich, a organy te przed takimi ewentualnymi oskarżeniami.

Mając powyższe na uwadze sprawozdanie Komitetu nie może zostać przyjęte i należy je odrzucić. Przepisy dotyczące odrzucenia sprawozdania finansowego muszą być przy tym wykładane ściśle, co oznacza między innymi, że nawet ewentualny brak winy w naruszeniu prawa nie ma znaczenia dla oceny zasadności odrzucenia sprawozdania finansowego. Sprawozdanie finansowe Komitetu musi być zatem odrzucone (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 maja 2015 r., III SW 7/15 i z 25 listopada 2020 r., I NSW 5930/20).

Zgodnie z art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów tego Kodeksu podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość. Na podstawie art. 149 § 4 Kodeksu wyborczego, KOMITETOWI WYBORCZEMU KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu powyższej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę

do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości korzyści przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego. Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych korzyści (tj. środków w kwocie 152,85 zł) Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niedokonania dobrowolnej ich wpłaty, wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Ponadto Komitet wartość przyjętych niedozwolonych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym w łącznej kwocie 152,85 zł powinien był wykazać jako jego przychód w pozycji 22 sprawozdania finansowego, w pozycji nr 16, jako łączną wartość przychodów oraz w odpowiednich pozycjach dotyczących wydatków lub kosztów Komitetu. Oznacza to, że Komitet złożył sprawozdanie finansowe niezgodne ze stanem faktycznym, co stanowi naruszenie ustawowego obowiązku sprawozdawczego, określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Pełnomocnik Finansowy Komitetu nie dopełnił więc spoczywającego na nim obowiązku rzetelnego i zgodnego ze stanem faktycznym przygotowania i przedstawienia sprawozdania finansowego Komitetu, a wraz z nim kompletnej, uporządkowanej dokumentacji finansowej, w tym odpowiednich dowodów, do czego jest on zobowiązany przede wszystkim przez regulację art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego stanowiącą, że to pełnomocnik finansowy komitetu składa właściwemu organowi wyborczemu sprawozdanie finansowe, ale także przez rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, określające wzór sprawozdania finansowego komitetu, w którym to sprawozdaniu komitet zobowiązany jest wykazać wszystkie pozyskane środki, jak i źródła ich pochodzenia.

Odpowiednio prowadzona i ujawniona dokumentacja oraz sporządzone na jej podstawie sprawozdanie finansowe mają fundamentalne znaczenie dla jawności finansowania komitetów wyborczych, będącej elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06). Co ważne, jawność finansowania kampanii wyborczej (komitetów wyborczych) nie powinna ograniczać się wyłącznie do przedkładania sprawozdań finansowych partii politycznych do badania właściwym do tego organom, ale powinna umożliwiać zapoznanie się z gospodarką finansową prowadzoną przez komitety każdemu zainteresowanemu (np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 marca 2013 r., I OSK 513/13; oraz z 18 grudnia 2014 r., I OSK 687/14; a także wyrok Wojewódzkiego

Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 grudnia 2016 r., II SAB/Wa 590/16). Od podmiotów ubiegających się o zdobycie władzy w państwie, a przez to wpływu na kształtowanie jego prawa, należy oczekiwać szczególnie wysokiej staranności w przestrzeganiu prawa obowiązującego, w tym w bieżącym prowadzeniu i w efekcie w przygotowywaniu dokumentacji finansowej komitetu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 1 kwietnia 2025 r., I NSW 58/24).

Pełnomocnik Wyborczy Komitetu, w dniu 21 lutego 2025 r., tj. w terminie określonym w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którą to regulacją Pełnomocnik Wyborczy Komitetu, w terminie 3 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie do rejestracji list kandydatów lub kandydata, zawiadamia organ wyborczy, który przyjął zawiadomienie o utworzeniu komitetu, o adresie strony internetowej, zawiadomił ten organ o utworzeniu strony internetowej Komitetu. Komitet, stosownie do zobowiązania wynikającego z art. 140 § 1 tego Kodeksu, prowadził rejestr zaciągniętych kredytów i rejestr wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, dokumentów do niego załączonych oraz wyjaśnień i uzupełnień złożonych przez Komitet, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu KOMITETU WYBORCZEGO KANDYDATA NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ EUGENIUSZA MACIEJEWSKIEGO przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak